

Sygn. akt IV U 1303/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lipca 2015r. w S.

odwołania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 1 października 2014 r. Nr (...)znak: (...)

w sprawie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem zainteresowanego W. P.

o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniom społecznym

I. oddala odwołanie;

II. odstępuje od obciążania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. kosztami procesu.

Sygn. akt IV U 1303/14

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 1 października 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 1 i ust. 1a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2 i art. 38 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że W. P. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że W. P. z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia na rzecz płatnika składek Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S., został zgłoszony tylko do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 20 marca 2006 r. Powołując się na przepisy prawa wskazano, że W. P. w okresie od 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 r. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, z uwagi na fakt, iż w ww.

okresie nie posiadał wymaganych przepisami uprawnień do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, tj. wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Wówczas zainteresowany W. P. nie posiadał żadnego innego tytułu do ubezpieczeń oprócz wykonywania umowy na rzecz Powiatowego Inspektoratu Weterynarii, a do dnia wydania decyzji płatnik składek nie przekazał poprawnej dokumentacji ubezpieczeniowej za W. P. z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia za sporny okres.

Odwołanie od ww. decyzji złożył Powiatowy Inspektorat Weterynarii w S., wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, że W. P. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym ujętym w zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wskazano, że w okresie od dnia 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 r. W. P. uiszczał do ZUS składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego wobec prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Z uwagi na brak zgłoszenia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej we właściwym urzędzie gminy pozwany Oddział ZUS nie uznawał uiszczanych kwot za wniesione składki z tytułu ubezpieczenia społecznego i wypadkowego, które zostały zaliczone na poczet innych należności. Zdaniem płatnika składek w sytuacji, gdy W. P. dokonywał wpłat kwot odpowiadających składkom z tytułu ubezpieczenia społecznego, a tylko z uwagi na niezgłoszenie prowadzenia działalności gospodarczej w odpowiednim urzędzie gminy, nie był uznawany za prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą, to składki te powinny być co najmniej zaliczone na poczet należnych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego lub obowiązek ubezpieczenia podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu powinien zostać stwierdzony nie w stosunku do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S., ale wobec W. P. jako faktycznie wykonującego działalność gospodarczą bez właściwego zgłoszenia w urzędzie gminy. Jak wskazał płatnik składek nie miał podstaw, by nie dać wiary oświadczeniem W. P. o podleganiu ubezpieczeniu z tytułu świadczenia pracy na rzecz powoda tylko w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, a nie także emerytalnego, rentowych i wypadkowego (odwołanie, k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie oraz zasądzenie od płatnika składek na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podnoszono, że płatnik składek nie wykazał, aby W. P. w spornym okresie prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu odprowadzał składki emerytalną, rentowe i wypadkową. W ocenie organu rentowego, W. P. nie mógł wówczas prowadzić działalności gospodarczej, gdyż nie dokonał stosownego wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Zgodnie zaś z art. 14 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorca może podjąć działalność dopiero po uzyskaniu stosownego wpisu we właściwym rejestrze lub też po złożeniu wniosku o wpis. Tym samym, skoro zainteresowany nie był wpisany do ewidencji działalności gospodarczej, to w rzeczywistości takiej działalności nie prowadził. Zdaniem organu rentowego, płatnik składek jako podmiot mający duże doświadczenie w zatrudnianiu pracowników powinien sprawdzić deklaracje ubezpieczonego odnoszące się do prowadzenia działalności gospodarczej, a nie „wierzyć na słowo”. W związku z tym odpowiedzialność za niedopatrzenie i błędne uznanie, że ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą we wskazanym okresie, ponosi Powiatowy Inspektorat Weterynarii w S. jako zleceniodawca ubezpieczonego. Co za tym idzie, zdaniem organu rentowego, należało uznać, iż od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku W. P. nie posiadał żadnego innego tytułu do ubezpieczeń oprócz wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 4-6 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. P. w okresach od 2 stycznia 1991 roku do 18 lipca 2008 roku oraz od 2 października 2009 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. Od dnia 28 grudnia 1990 r. zainteresowany był wpisany do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta m.st. W. pod nr (...) z datą rozpoczęcia działalności 2 stycznia 1991 r., który to wpis został wykreślony w dniu 18 lipca 2008 r. W dniu 2 października 2009 r. W. P. dokonał w Urzędzie Gminy D. wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod nr (...), z datą rozpoczęcia działalności 2 października 2009 r. (okoliczność bezsporna, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, k. 30 akt organu rentowego; wydruk z CEIDG W. P., k. 24 akt organu rentowego; zaświadczenie Prezydenta m.st. W. z dnia 15.05.2012 r., k. 22 akt organu rentowego).

W marcu 2006 roku W. P. zawarł z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w S. umowę zlecenia, który zgłosił go do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 20 marca 2006 r. Umowa zlecenia była co roku przedłużana i obowiązuje do chwili obecnej (okoliczność bezsporna, nadto: zeznania zainteresowanego W. P., k. 46v-47v akt sprawy).

W. P. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie wolnego zawodu dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 1 stycznia 1999 r., natomiast nie przekazywał z tego tytułu dokumentacji rozliczeniowej i nie dokonywał wpłat składek na ubezpieczenia z ww. tytułu. Część wpłat zostało przez niego dokonanych dopiero w 2009 roku i oznaczonych wybiórczo na część miesięcy dotyczących lat 2002, 2007, 2008 i 2009 r. Z uwagi, że wpłaty oznaczone zostały okresami spoza zaewidencjonowanego w ZUS okresu obowiązku opłacania składek (tj. od 08/2008 r. do 06/2009 roku) organ rentowy zaliczył powyższe wpłaty na pokrycie zaległych należności począwszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wpłaty z dnia 6 stycznia 2009 r. oznaczone jako (...) rozliczono na należności z tytułu składek za (...), natomiast powstałą nadwyżkę zaliczono zgodnie z ww. rozporządzeniem na pokrycie zaległych należności począwszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności (pismo z 18.09.2014 r., k. 111 akt organu rentowego).

W 2012 roku organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające celem ustalenia, czy zainteresowany w okresie od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Decyzją nr (...) z dnia 29 czerwca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że W. P.:

1) z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wydanego przez Prezydenta m.st. W. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w okresie od 1 października 2003 r. do 28 października 2004 r. oraz od 19 lipca 2008 r.

2) z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wydanego przez Wójta Gminy D. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy na dany rok kalendarzowy, w okresie od 2 października 2009 roku.

Wskazaną decyzję z dnia 29 czerwca 2012 roku W. P. odebrał osobiście w dniu 3 lipca 2012 roku. Od tej decyzji nie zostało złożone odwołanie, zatem decyzja jest prawomocna (decyzja nr (...), k. 42-46 akt organu rentowego, zwrotne potwierdzenie odbioru, k. 40 akt organu rentowego; zeznania zainteresowanego W. P., k. 46v-47v akt sprawy).

Zaskarżoną decyzją nr (...) z dnia 1 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że W. P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 roku jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. (decyzja nr (...), k. 117-120 akt organu rentowego).

Wszystkie dokumenty księgowe dotyczące lat 2008-2009 zostały po upływie 5 lat zniszczone przez W. P.. Zainteresowany składał do Urzędu Skarbowego rozliczenia roczne (PIT-36), miesięcznych PIT-ów nie składał, bowiem

jego dochody były niższe od wymaganego miesięcznego progu (zeznania zainteresowanego W. P., k. 47-47v akt sprawy).

Na rozprawie w dniu 10 lipca 2015 r. zainteresowany W. P. przyłączył się do odwołania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. od decyzji z dnia 1 października 2014 r. (k. 46v akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione.

Przedmiotem odwołania ww. płatnika składek była decyzja organu rentowego z 1 października 2014 r. stwierdzająca, że W. P. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 r. Płatnik składek kwestionował zasadność objęcia W. P. obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym z tytułu umowy zlecenia zawartej w marcu 2006 roku, przedłużanej co roku i ciągle obowiązującej strony stosunku zobowiązaniowego. Okolicznością sporną było to, czy W. P. w spornym okresie od 19 lipca 2008 r. do 1 października 2009 r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu, zarzuty odwołującego się nie mogły zostać uwzględnione. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że w okresie od 2 stycznia 1991 roku do 18 lipca 2008 roku W. P. prowadził działalność gospodarczą, następnie działalność ta została wykreślona, co potwierdza zaświadczenie wystawione przez Prezydenta m.st. W. z dnia 15 maja 2012 roku. W. P. złożył ponowny wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej od dnia 2 października 2009 roku w zakresie działalności weterynaryjnej. Dodatkowo w przedmiocie tego, czy zainteresowany w spornym okresie od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą było prowadzone postępowanie wyjaśniające przez organ rentowy w 2012 roku. W dniu 29 czerwca 2012 r. organ rentowy wydał decyzję nr (...), stwierdzającą, że W. P. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresach od 1 października 2003 r. do 28 października 2004 r. i od 19 lipca 2008 r., a nadto na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wydanego przez Wójta Gminy D. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 2 października 2009 roku. Od powyższej decyzji W. P. nie wniósł odwołania, zatem decyzja jest prawomocna, a Sąd jest związany jej treścią.

Składając zeznania w charakterze strony zainteresowany W. P. potwierdził, że przy zmianie miejsca zamieszkania wyrejestrował w W. swoją działalność gospodarczą, a kolejnego wpisu działalności do ewidencji dokonał w październiku 2009 r., jednak w czasie pomiędzy kolejnymi wpisami do ewidencji działalności gospodarczej prowadził lecznicę i z tego tytułu rozliczał się w Urzędzie Skarbowym i dokonywał wpłat składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie Sądu, zainteresowany W. P. nie udowodnił ww. twierdzenia. Nie istnieją bowiem żadne dokumenty, które potwierdzałyby okoliczność, że w spornym okresie W. P. prowadził działalność gospodarczą. W swoich zeznaniach zainteresowany wskazał, że dokumentacja księgowa za lata 2008-2009 została przez niego po upływie 5 lat zniszczona, jak również iż nie ma żadnych dokumentów potwierdzających świadczenie usług przez niego. Poza tym, okoliczność, że w spornym okresie tj. od 19.07.2008 r. do 01.10.2009 r. W. P. prowadził działalność gospodarczą należało podnosić na etapie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez ZUS w 2012 roku. Powyższe mogło być także podnoszone w treści odwołania od decyzji z dnia 29 czerwca 2012 roku, gdyby decyzja ta była kwestionowana przez W. P.. Jednakże ponownie podkreślenia wymaga, że W. P. od decyzji nr (...) z dnia 29 czerwca 2012 roku nie odwołał się, więc decyzja powyższa jest prawomocna i wiążąca do Sądu co do tego, iż w okresie od 19 lipca 2008 r. do 01.10.2009 r. W. P. nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Odnosząc się do rozliczeń złożonych przez W. P. za rok 2008 i 2009, to z uwagi, że nie były składane do Urzędu Skarbowego miesięczne deklaracje, trudno jest w tych okolicznościach stwierdzić, czy w miesiącach od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku zainteresowany prowadził działalność gospodarczą i otrzymywał z tego tytułu

dochody. Rozliczenia PIT-36 obejmowały cały rok, tym samym brak jest możliwości stwierdzenia, czy w spornym okresie W. P. prowadził działalność gospodarczą. Okolicznością bezsporną było że w roku 2008 zainteresowany prowadził działalności do 18 lipca, zaś w 2009 roku od 2 października. Tym samym podlegał obowiązkowi złożenia rozliczenia chociażby za ww. miesiące, co jednak nie dowodzi, że działalność gospodarcza była prowadzona również w spornym okresie. Na etapie postępowania przez tut. Sądem, nie zostały przedłożone żadne dowody świadczące o tym, że W. P. od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Wobec powyższego nie została wzruszona decyzja organu rentowego z 29 czerwca 2012 roku, w której ustalono, że W. P. w ww. okresie nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczej. W. P. po doręczeniu mu decyzji z dnia 01 października 2014 r. nie składał również wniosku do organu rentowego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocną decyzją z dnia 29 czerwca 2012 r. Wobec tego, że w spornym okresie W. P. nie podlegał ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to z mocy prawa podlegał temu obowiązkowi jako osoba świadcząca pracę na podstawie umowy zlecenia.

Odnosząc się do zarzutu, iż W. P. w okresie od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku uiszczał do ZUS składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego, które nie zostały zaliczone jako wniesione składki z tytułu ubezpieczenia społecznego, lecz na poczet innych należności, Sąd w tym zakresie podzielił stanowisko organu rentowego. Jak wyjaśnił pozwany Oddział ZUS, W. P. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie wolnego zawodu dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 1 stycznia 1999 r., natomiast nie przekazywał z tego tytułu dokumentacji rozliczeniowej i nie dokonywał wpłat składek na ubezpieczenia z ww. tytułu Część wpłat zostało przez niego dokonanych dopiero w 2009 roku. Z uwagi, że wpłaty oznaczone zostały okresami spoza zaewidencjonowanego w ZUS okresu obowiązku opłacania składek (tj. od 08/2008 r. do 06/2009) organ rentowy zaliczył powyższe wpłaty na pokrycie zaległych należności począwszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Sąd nie miał wątpliwości, co do słuszności ww. rozliczenia przeprowadzonego przez organ rentowy.

Co za tym idzie W. P., stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121, j.t.), podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, a na mocy art. 12 ust. 1 ww. ustawy podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Zgodnie zaś z art. 46 ust. 1 ustawy, płatnik składek, którym w niniejszej sprawie jest Powiatowy Inspektorat Weterynarii w S., jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Wobec powyższego, organ rentowy prawidłowo wydał decyzję nr (...) z dnia 1 października 2014 roku, ustalając, że w okresie od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku W. P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu na podstawie umowy zlecenia zawartej z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w S..

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. kosztami procesu. Sąd miał bowiem na uwadze, że W. P. poinformował płatnika składek, że w okresie od 19 lipca 2008 roku do 1 października 2009 roku podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, co skutkowało nieuiszczaniem składek przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w S..

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w S. nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.